

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานจังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ภาคเหนือของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพฯ 785 ก.ม. มีเนื้อที่ประมาณ 11,678.369 ตร.ก.ม. หรือประมาณ 7,298,981 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

ทิศเหนือ ประเทศสหภาพพม่า และประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศใต้ จังหวัดลำปาง และจังหวัดพะเยา

ทิศตะวันออก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และจังหวัดพะเยา

ทิศตะวันตก ประเทศสหภาพพม่า และจังหวัดเชียงใหม่

มีอำเภอ จำนวนทั้งหมด 18 อำเภอ ดังนี้

อ.เมืองเชียงราย

อ.แม่สาย

อ.เชียงของ

อ.แม่สรวย

อ.เวียงป่าเป้า

อ.พญาเม็งราย

อ.เทิง

อ.เวียงแก่น

อ.ป่าแดด

อ.ขุนตาล

อ.พาน

อ.แม่ฟ้าหลวง

อ.เวียงชัย

อ.แม่ลาว

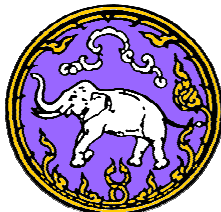
อ.แม่จัน

อ.เวียงเชียงรุ้ง

อ.เชียงแสน

อ.ดอยหลวง

ตราประจำจังหวัด

ตราประจำจังหวัด : รูปช้างสีขาวโตเมฆ หมายถึง นิमितของความรุ่งเรืองในอดีต เพราะพญามังรายเคยใช้ช้างเป็นกำลังสำคัญในการทำศึกปราบศัตรูจนได้ชัยชนะ นอกจากนี้ ช้างยังเป็นชนวนให้พญามังรายมาก่อร่างสร้างเมืองนี้ขึ้นอีกด้วย โดยว่ากันว่า ช้างทรงของพญามังรายหลุดหายไปจากหลักที่ผูกไว้ พญามังรายติดตามไปจนถึงภูมิภาคประเทศอันบริบูรณ์ร่มน้ำก ก จึงโปรดให้ตั้งเมืองเชียงรายขึ้น ณ ที่นั้น

คำขวัญของจังหวัดเชียงราย

"เหนือสุดในสยาม ชายแดนสามแผ่นดิน
ถิ่นวัฒนธรรมล้านนา ล้ำค่าพระธาตุดอยตุง"

ดอกไม้ประจำจังหวัดเชียงราย

ชื่อ : ดอกไม้ดอกพวงแสด

ชื่อ วิทยาศาสตร์ : *Pyrostegia Venusta* (ker) Miers

วงศ์ : *Bignonia* Ceae

ลักษณะชนิดพันธุ์ไม้ : ไม้เลื้อยต่างประเทศ

ชื่ออื่น ๆ : Orange trumpet, Flane Flower, Fire – Cracder Vine

ต้นไม้ประจำจังหวัดเชียงราย

ชื่อพันธุ์ไม้ กาสะลองคำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Radermachera ignea* (Kurz) Steenis

วงศ์ *Dignoniaceae*

ชื่ออื่น ๆ ปีบทอง, แคนเปาะ, สำเภาหลามต้น, สะเภา,

อ้อยช้าง, จางจีด

ประวัติความเป็นมาของต้นไม้ประจำจังหวัดเชียงราย

ต้นกาสะลองคำ เป็นต้นไม้ที่ได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในพิธีเปิดโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50 วันที่ 9 พฤษภาคม 2537 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

ภูมิศาสตร์ ที่ตั้ง

จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 19 องศาเหนือ ถึง 20 องศา 30 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 องศา 15 ลิปดา ถึง 100 องศา 45 ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 824 กิโลเมตร

ภูมิประเทศ

จังหวัดเชียงรายมีภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ (North Continental Highland) มีพื้นที่ราบสูงเป็นหย่อม ๆ ในเขตอำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า และอำเภอเชียงของ บริเวณเทือกเขาจะมีความสูงประมาณ 1,500-2,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล โดยมีดอยลังกาหลวง เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในจังหวัด มีความสูง 2,031 เมตร[4]บริเวณส่วนที่ราบตามลุ่มแม่น้ำสำคัญในตอนกลางของพื้นที่ ได้แก่ อำเภอพาน อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ มีความสูงประมาณ 410-580 เมตร จากระดับน้ำทะเล ตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย

อาณาเขตของจังหวัด

ทิศเหนือติดกับแคว้นเมืองสาด และ แคว้นท่าขี้เหล็ก ของ รัฐฉาน ประเทศพม่า และ แขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว

ทิศตะวันออกติดกับแขวงอุดมไซ ประเทศลาว

ทิศใต้ติดกับ อำเภอแม่ใจ อำเภอภูกามยาว อำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ และ อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา อำเภอเมืองปาน และ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ทิศตะวันตกติดกับ อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอพร้าว อำเภอไชยปราการ อำเภอฝาง และ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ และแคว้นเมืองสาด ของ รัฐฉาน ประเทศพม่า มีชายแดนติดกับประเทศพม่ายาว ประมาณ 130 กิโลเมตร และมีชายแดนติดต่อกับลาวประมาณ 180 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 11,680 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,290,000 ไร่

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง มีป่าไม้ปกคลุม บริเวณเทือกเขามีชั้นความสูง 1,500-2,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีที่ราบเป็นหย่อม ๆ ในระหว่างหุบเขา และตามลุ่มน้ำสำคัญ จังหวัดเชียงรายมีภูเขา ล้อมรอบโดยเฉพาะทางทิศตะวันตกเป็นแนวเทือกเขาฝิ่ปันน้ำ ติดต่อกันไปเป็นพืดตลอดเขตจังหวัด

ภูมิอากาศ

จังหวัดเชียงรายมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 24 องศาเซลเซียส ฤดูร้อน เริ่มจากกลางเดือน กุมภาพันธ์-กลางเดือนพฤษภาคม มีอุณหภูมิประมาณ 37 องศาเซลเซียส ฤดูฝน เริ่มจากกลางเดือน พฤษภาคม-กลางเดือนตุลาคม มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ 1,768 มิลลิเมตร มากที่สุดในปี 2544 จำนวน 2,287.60 มิลลิเมตรน้อยที่สุดในปี 2546 จำนวน 1,404.10 มิลลิเมตร จำนวนวันที่มีฝนตกเฉลี่ย 143 วันต่อปี ฤดูหนาว (พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์) จังหวัดเชียงรายมีอุณหภูมิเฉลี่ย ประมาณ 15.0 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด 8.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2544 สภาพอากาศ ของจังหวัดเชียงราย ถือว่าหนาวจัดในพื้นที่ราบ อุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ที่ 8-9 องศาเซลเซียส ส่วนบนยอดดอย อุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ที่ 0-5 องศาเซลเซียส จึงทำให้อากาศที่เชียงรายในช่วงฤดูหนาว เป็นพื้นที่ๆ นักท่องเที่ยว อยากรมาเป็นอย่างยิ่ง

ทรัพยากร

ทรัพยากรป่าไม้

พื้นที่จังหวัดเชียงรายมีทั้งสิ้น 11.678.369 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,298,981 ไร่

ในปี 2542 มีพื้นที่ป่าไม้จำนวน 2,365,967 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 32.42 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ป่าไม้แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

อุทยานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติดอยหลวง เนื้อที่ 731,250 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอพาน อำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย อำเภอแม่ใจ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา อำเภอวังเหนือ และอำเภองาว จังหวัดลำปาง

อุทยานแห่งชาติลำน้ำกก มีเนื้อที่ 467,185 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่จัน อำเภอแม่ลาว อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

อุทยานแห่งชาติแม่ปืม มีเนื้อที่ 227,312 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอพาน อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย, อำเภอแม่ใจ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา

อุทยานแห่งชาติภูซาง เนื้อที่ 178,050 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงคำ และอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

อุทยานแห่งชาติขุนแจ มีเนื้อที่ 168,750 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

วนอุทยาน (Forest Park) เป็นแหล่งธรรมชาติที่รัฐจัดไว้ให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน และสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด จังหวัดเชียงรายมีวนอุทยานจำนวน 27 แห่ง รายชื่อวนอุทยานในจังหวัดเชียงราย : วนอุทยานชาพันปี, วนอุทยานดอยกาดผี, วนอุทยานดอยพระบาท, วนอุทยานถ้ำผาแล, ถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน, วนอุทยานน้ำตกขุนน้ำยาบ, วนอุทยานน้ำตกดอนศิลา-ผางาม, วนอุทยานน้ำตกตาดควัน, วนอุทยานน้ำตกตาดสวรรค์, วนอุทยานน้ำตกตาดสายรุ้ง, วนอุทยานน้ำตกแม่โท, วนอุทยานน้ำตกมิโฮม่อแต่ะ, วนอุทยานน้ำตกแม่สลอง, วนอุทยานน้ำตกวังธารทอง, วนอุทยานน้ำตกศรีชมภู, วนอุทยานน้ำตกห้วยตาดทอง, วนอุทยานน้ำตกห้วยน้ำอูน, วนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สัก, วนอุทยานพญาพิภักดิ์, วนอุทยานน้ำตกห้วยแม่คำ, วนอุทยานภูซมดาว, วนอุทยานภูชี้ฟ้า, วนอุทยานริมโขง, วนอุทยานสันผาพญาไพร, วนอุทยานห้วยทรายมาน, วนอุทยานห้วยน้ำช้าง, ถ้ำผาจรูย

สวนรุกชาติ (Arboretum) จังหวัดเชียงรายมีสวนรุกชาติ แห่งเดียว คือ สวนรุกชาติ โปงสลิ เทศบาลตำบลสันทราย อำเภอเมืองเชียงราย มีพื้นที่ 668.75 ไร่ พันธุ์ไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้สักขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นป่าเดิมที่เหลืออยู่และมีการปลูกต้นไม้อื่น ๆ แทรกบ้าง

ป่าสงวนแห่งชาติ (National Reserved Forest) จังหวัดเชียงรายมีป่าสงวนทั้งหมด 30 แห่ง มีพื้นที่รวม 4,485,966 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.46 ของพื้นที่จังหวัด แบ่งเป็นพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ จำนวน 3,525,896 ไร่ พื้นที่มอบ สปก. จำนวน 960,070 ไร่ แยกออกเป็นพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ 513,683 ไร่ ป่าเพื่อการเกษตร 425,832 ไร่ และพื้นที่กั้นคั่นกรมป่าไม้ 20,555 ไร่

ป่าชุมชน (Community Forest) ป่าชุมชนเป็นป่าธรรมชาติที่ชาวบ้านได้ช่วยกันป้องกันรักษาเอาไว้สำหรับเป็นแหล่งชั่งน้ำและใช้สอย ปัจจุบันมีการสร้างป่าชุมชนขึ้นในพื้นที่สาธารณะ เพื่อใช้ประโยชน์ของชุมชน

เขตห้ามล่าสัตว์ป่า มีจำนวน 1 แห่ง คือ พื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองบงคาย อำเภอเชียงแสน มีพื้นที่ 2,711 ไร่

ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งแร่

ທັງສເຕນ ຫຼື ໂວລຟຣັມ ແຮ່ທັງສເຕນເປັນແຮ່ທີ່ພົບໃນເທືອກເຂດດ້ານຕະວັນຕົກຂອງຈັງຫວັດ ໃນເຂດອຳເກວ ແມ່ສຽງ ແລະອຳເກວເວີງປ່າເປົ່າ ສິ່ງອາດເກີດເປັນແຮ່ອີສຣະເຊັນຊີໂລທ໌ແລະວູລຟຣາມ ຫຼືອາດເກີດຮ່ວມກັບ ແຮ່ອື່ນ ໆ ເຊັ່ນດີບຸກ ແລະຟລວງ

ດີບຸກແລະຟລວງ ແຮ່ທັງສອງປະເພດເປັນແຮ່ໃນກຸ່ມໂລຫະພື້ນຖານ ອາດເກີດຮ່ວມກັບແຮ່ທັງສເຕນມີຢູ່ມາກ ໃນເທືອກເຂດດ້ານຕະວັນຕົກ ເຊັ່ນກັນ ແຕ່ມີປະລິມານແລະການຜະລິດນ້ອຍກວ່າທັງສເຕນ

ແມງກາເນີສ ເປັນແຮ່ທີ່ມີຂະໜາດເລັກ ເຄຍມີການຜະລິດໃນເຂດອຳເກວເທິງ ປັດຈຸບັນມີແປລຸງປະຫານ ໃນເຂດອຳເກວພູຍາເມັງຮາຍ ແຕ່ບໍ່ມີການຜະລິດ

ໂປຣໂຟຼໂລດ໌ ແລະກັລັກ ເປັນແຮ່ທີ່ພົບກະຈາຍໃນເຂດອຳເກວເທິງແລະອຳເກວເຮິງຂອງ ແຕ່ບໍ່ມີການຜະລິດ

ດິນຂາວ ແລະບອລເຄຊີ ເປັນແຮ່ທີ່ພົບກະຈາຍໃນອຳເກວເວີງປ່າເປົ່າ ມີຜະລິດຈຳນວນນ້ອຍ ປັດຈຸບັນ ຍັງຄົງມີການຜະລິດບອລເຄຊີຈາກເມືອງແຫ່ງດຶງ

ຫີນປູນອຸດສາຫຼາກຮຸມ ເປັນຫີນປູນທີ່ໃຊ້ໃນອຸດສາຫຼາກຮຸມປູນຊີເມັນດ໌ ໃຊ້ທຳປູນຂາວສຳລັບອຸດສາຫຼາກຮຸມ ຟອກໜັງ ແລະອຸດສາຫຼາກຮຸມນ້ຳຕາລ ມີການຜະລິດຫີນປູນໃນເຂດອຳເກວເມືອງເຮິງຮາຍແລະອຳເກວເວີງຮັຍ

ทรัพยากรน้ำ

แม่น้ำโขง/สามเหลี่ยมทองคำ

แม่น้ำกก มีต้นกำเนิดในประเทศพม่า ไหลเข้าสู่ประเทศไทยในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ไหลผ่าน อຳເກວເມືອງເຮິງຮາຍ ອຳເກວເວີງຮັຍ ອຳເກວແມ່ຈັນ ອຳເກວດອຍຟລວງ ອຳເກວເຮິງແສນ ແລ້ວໄຫລໄປບຸຣຸຈບ ແມ່ນ້ຳໂຂງ ທີ່ໝູ່ທີ່ 7 ບ້ານສບກ ດຳບລບ້ານແຂວ ອຳເກວເຮິງແສນ ມີຄວາມຍາວປະມານ 145 ກິໂລແມັດ

แม่น้ำลาว ต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า แล้วไหลผ่านอำเภอแม่สรวย อำเภอพาน ອຳເກວເມືອງເຮິງຮາຍ ອຳເກວເວີງຮັຍ ໄປບຸຣຸຈບກັບ ແມ່ນ້ຳກັກທີ່ອຳເກວເວີງຮັຍ ຈັງຫວັດເຮິງຮາຍ ມີຄວາມຍາວ ປະມານ 137 ກິໂລແມັດ

แม่น้ำอิง ต้นน้ำเกิดจากหนองเล็งทรายก่อนเข้ากว๊านพะเยา ไหลผ่านอำเภอเทิง แล้วไหลไปบรรจบ ແມ່ນ້ຳໂຂງທີ່ອຳເກວເຮິງຂອງ ສ່ວນທີ່ໄຫລຜ່ານ ຈັງຫວັດເຮິງຮາຍ ຍາວປະມານ 136 ກິໂລແມັດ

แม่น้ำจัน ต้นน้ำเกิดจากภูเขาสามเส้า ทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอแม่จันติดกับรัฐฉาน (ประเทศพม่า) แล้วไหลไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับแม่น้ำคำไหลไปบรรจบแม่น้ำโขง ມີຄວາມຍາວ ປະມານ 100 ກິໂລແມັດ

แม่น้ำโขง มีต้นกำเนิดจากภูเขาค้อ ไหลเข้าสู่ประเทศไทยที่หมู่ที่ 1 บ้านสบรวก ตำบลเวียง อำเภอ ເຮິງແສນ ຈັງຫວັດເຮິງຮາຍ ແລ້ວໄຫລຜ່ານອຳເກວເຮິງຂອງ ແລະອຳເກວເວີງແກ່ນ ຮວມຄວາມຍາວທີ່ຜ່ານຈັງຫວັດ ເຮິງຮາຍ ປະມານ 94 ກິໂລແມັດ

แม่น้ำคำ ต้นน้ำเกิดจากภูเขาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง แล้วไหลผ่านอำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน ອຳເກວແມ່ສາຍ ແລ້ວໄຫລໄປບຸຣຸຈບແມ່ນ້ຳໂຂງທີ່ໝູ່ທີ່ 5 ດຳບລເວີງ ອຳເກວເຮິງແສນ ຈັງຫວັດເຮິງຮາຍ ມີຄວາມຍາວ ທັງສິ້ນ ປະມານ 85 ກິໂລແມັດ

แม่น้ำสาย ใช้เป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า ในเขตจังหวัดเชียงราย เป็นแม่น้ำสายสั้น ๆ ประมาณ 31 กิโลเมตรมีน้ำไหลตลอดปี

แม่น้ำรวก ต้นน้ำเกิดในประเทศพม่า ไหลเข้าสู่ประเทศไทยที่ อำเภอแม่สาย และอำเภอเชียงแสน แล้วไหลไปบรรจบแม่น้ำโขงที่หมู่ที่ 1 บ้านสบรวก ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ใช้เป็นเส้นแบ่งเขตแดน ระหว่างประเทศไทย และประเทศพม่า

ประชากร

คนไทยพื้นราบ ประกอบด้วยคนเมือง คนไทย ไทลื้อ ไทเขิน ไทใหญ่ ดังนี้

คนเมือง เป็นประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุดในอดีตเรียกว่า *ไทยวน* ไทยวนนอกล้านนา*อำเภอเสาให้ *จังหวัดสระบุรี *ตำบลคูบัว *จังหวัดราชบุรี *บางขุนพรหม ผู้ชายจะมีรูปร่างโปร่งบางกว่าคนไทยภาคกลางเล็กน้อย ผู้หญิงมีรูปร่างผิวพรรณและหน้าตาต่างงาม มีภาษาพูดแตกต่างไปจากไทยภาคกลางเล็กน้อย มีตัวหนังสือเฉพาะของตนเอง การแต่งกายพื้นเมือง ผู้หญิงนุ่งผ้าซิ่นยาวเกือบถึงตาตุ่ม ใส่เสื้อแขนกระบอก ห่มสไบ เก้าอี้มัดดอกไม้ ชายนิยมนุ่งกางเกงขายาว ใส่เสื้อคอกลมแขนสั้นสีครามเข้ม มีผ้าขาวม้าคาดเอว บ้านเรือนยกใต้ถุนสูง หน้าจั่วหลังคามีไม้ไขว้กันประดับด้วยลวดลาย เรียกว่ากาล เครื่องดนตรีที่สำคัญได้แก่ เปียะ สะล้อ ซึง ปี่ แคน กลอง นาฏศิลป์พื้นบ้านมีการฟ้อนเมือง ฟ้อนม่าน ฟ้อนเงี้ยว ประเพณีที่สำคัญคล้ายไทยภาคกลาง มีบางส่วนที่แตกต่างกันออกไปเช่นปอยหลวง เรียกขวัญ สืบชะตา เป็นต้น ไทลื้อ,ไทเขิน, ไทใหญ่ เป็นกลุ่มชนที่มีถิ่นฐานเดิมอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง และทางตอนใต้ของจีน

ไทลื้อเป็นชนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ตอนกลางและตอนบนตั้งแต่แขวงไชยบุรี ประเทศลาวขึ้นไป

ไทเขิน มีถิ่นฐานเดิมอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำชีในรัฐฉาน จึงได้ชื่อว่าไทเขิน ได้เข้ามาอยู่ในจังหวัดเชียงราย ในเขตอำเภอเมือง ฯ อำเภอแม่สาย และอำเภอเชียงแสน

ไทใหญ่ เรียกตนเองว่าไต ถูกคนเมืองเรียกว่า เงี้ยว และพม่าเรียกว่าฉาน ซึ่งแปลว่าคนภูเขา ผู้ชายรูปร่างสูงใหญ่กว่าคนไทยทั่วไป รูปร่างสูงโปร่งแข็งแรง มือเท้าเล็ก ผู้หญิงมีรูปร่างหน้าตาสวยงาม ผิวเนียนกว่าผู้หญิงพม่าเล็กน้อย หน้าตาเฉลียวฉลาด มีภาษาพูดแตกต่างไปจากคนเมือง และคนไทยภาคกลางเล็กน้อย มีตัวหนังสือของตนเอง การแต่งกายพื้นบ้าน ผู้หญิงนุ่งผ้าซิ่นยาวเกือบถึงตาตุ่ม ใส่เสื้อแขนกระบอก เข้ารูป เก้าอี้มมวยโพกศีรษะด้วยผ้า เจาะหูใส่ตุ้มหู ผู้ชายใส่เสื้อแบบจีน นุ่งกางเกงขายาว และเก้าอี้มมวยสวมหมวกปีกกว้าง เจาะหูใส่ตุ้ม บ้านเรือนยกใต้ถุนสูง มีไม้แกะสลักประดับ เครื่องดนตรีสำคัญได้แก่ ฉิ่ง กลอง ฉาบ นาฏศิลป์พื้นบ้านมีเต้นโต ฟ้อนนก ประเพณีสำคัญคล้ายคนไทยทั่วไป

เชียงรายมีประชากรหลายเชื้อชาติ ทั้งชาวไทยพื้นราบ ชาวไทยภูเขา และชาวจีนฮ่อที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่บนดอยสูง แต่ละชนชาติจะมีประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์ เป็นเสน่ห์อีกอย่างที่ทำให้เชียงรายได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ชาวไทยภูเขา ประกอบด้วย อีโก้ มูเซอ เย้า กะเหรี่ยง ลีซอ ม้ง

ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า หมายถึง บุคคลหลายสัญชาติที่อพยพมาจากพม่าเข้ามาอยู่ในประเทศไทยก่อนวันที่ 9 มีนาคม 2519 การออกนอกเขตจังหวัดที่อยู่อาศัยต้องขออนุญาตจากปลัดกระทรวงมหาดไทย

ชาวลาวอพยพ หมายถึง คนลาวที่อาศัยอยู่กับญาติพี่น้องตามแนวชายแดนของประเทศไทย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองของลาวในปี พ.ศ. 2517 ขณะนี้ทางการของไทยยังไม่อนุญาตให้เดินทางออกนอกเขตจังหวัดที่อยู่อาศัย

ชาวจีน ชนกลุ่มน้อยซึ่งสืบเชื้อสายจีน ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วเป็นอดีตทหารพรรคก๊กมินตั๋ง ได้มาตั้งรกรากในพื้นที่ ที่มีความโดดเด่นได้แก่ หมู่บ้านสันติคีรี

ภาษา

ภาษาพูด ใช้พูดจากันเรียกว่า อู๋คำเมือง สำเนียงพูดของชาวเชียงรายไม่เหมือนกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือ คือไม่เนิบนาบ และไม่ห้วนจนเกินไป[ต้องการอ้างอิง] เป็นสำเนียงที่หล่อหลอมขึ้นมาใหม่ เนื่องจากเชียงรายเคยเป็นเมืองร้างผู้คนนานเกือบร้อยปี ได้มีการฟื้นฟูบ้านเมืองขึ้นมาใหม่เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2384 โดยได้เกณฑ์ราษฎรจากเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน และชนเผ่าไตใหญ่ ไตลื้อ ไตยอง และไตซิ่น (จีน) ซึ่งอพยพจากเชียงตุง และสิบสองปันนา รวมทั้งชาวลาวจากประเทศลาว ได้เข้ามาอาศัยอยู่รวมกัน ดังนั้นสำเนียงพูดของชาวเชียงรายจึงมีความหลากหลายทางสำเนียงในพื้นที่ต่าง ๆ แต่ภาษาหลักของเชียงรายจะอยู่ที่อำเภอเมือง อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย อำเภอเวียงชัย และอำเภอพาน

ภาษาเขียน เชียงรายก็เช่นเดียวกันกับจังหวัดทางภาคเหนืออื่น ๆ คือมีภาษาเขียนที่เรียกว่าอักษรล้านนา หรือตัวเมือง อักษรล้านนามีวิวัฒนาการมาจากอักษรพราหมณ์ของอินเดีย มีการจัดระบบของหลักภาษาคลายกับภาษาบาลี อักษรล้านนามีรูปทรงกลมป้อมคล้ายอักษรพม่าและมอญ แต่หลักการทางภาษาไม่เหมือนกัน จากหลักฐานในศิลาจารึกวัดพระธาตุหริภุญชัย จังหวัดลำพูน วัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่ แสดงให้เห็นว่ารูปทรงของอักษรล้านนามีรูปทรงเป็นตัวเหลี่ยมมาก่อน

การคมนาคม

การคมนาคมจากกรุงเทพมหานครไปยังจังหวัดเชียงราย กระทำได้โดยการโดยสารรถไฟสายเหนือลงที่สถานีรถไฟนครลำปางเป็นระยะทางหกร้อยสี่สิบสองกิโลเมตร แล้วเดินทางต่อไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ถึงตัวเมืองเป็นระยะทางอีกสองร้อยสามสิบสี่กิโลเมตร รวมเป็นแปดร้อยเจ็ดสิบหกกิโลเมตร หรือจะโดยสารรถทั่วไปจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 ถึงตัวเมืองเป็นระยะทางแปดร้อยสี่สิบกิโลเมตร

ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี

แห่พระแวดเวียง ประเพณีอัญเชิญพระพุทธรูปแวดเวียงเชียงราย ซึ่งมีพื้นฐานความคิดมาจากตำนานพระเจ้าเลียบโลก ด้วยมีจุดมุ่งหมาย ให้ประชาชนได้มีโอกาสสักการบูชาพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมือง ซึ่งประดิษฐานอยู่ตามวัดอารามต่าง ๆ ในตัวเมืองเชียงราย เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตในวาระของการส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ โดยการอัญเชิญพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมืองเชียงราย มาประดิษฐานบนบุษบกที่ได้สร้างขึ้นโดยช่างศิลป์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงราย จัดตั้งเป็นขบวนอัญเชิญไปรอบเมืองเชียงราย ให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสกราบไหว้สักการบูชาด้วย ข้าวตอก ดอกไม้ เป็นการเริ่มต้นปีใหม่ที่เป็นสิริมงคลยิ่ง

ปอยหลวง งานบุญปอยหลวงเป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนาซึ่งเป็นผลดีต่อสภาพทางสังคมหลายประการ นับตั้งแต่ชาวบ้านได้มาทำบุญร่วมกัน ร่วมกันจัดงานทำให้เกิดความสามัคคีในการทำงาน งานทำบุญปอยหลวงยังเป็นการรวมญาติพี่น้องที่อยู่ต่างถิ่นได้มีโอกาสทำบุญร่วมกัน และมีการสืบทอดประเพณีที่เคยปฏิบัติกันมาครั้งแต่บรรพชนไม่ให้สูญหายไปจากสังคม ช่วงเวลา จากเดือน 5 จนถึงเดือน 7 เหนือ (ตรงกับเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายนหรือเดือนพฤษภาคมของทุกปี) ระยะเวลาประมาณ 3-7 วัน

ป่าเวณี ปีใหม่เมือง งานประเพณีสงกรานต์ จัดขึ้นประมาณกลางเดือนเมษายน ในงานมีขบวนแห่ และสงฆ์พระเจ้าล้านทอง การแข่งเรือ และการละเล่นพื้นเมืองและมหรสพ จัดบริเวณตัวเมืองเชียงราย และอำเภอเชียงแสน

งานเทศกาลลีนจี่และของดีเมืองเชียงราย เทศกาลที่ชาวเกษตรกรต่างนำผลผลิตทางการเกษตรของตนมาออกร้าน โดยเฉพาะลีนจี่ที่มีชื่อเสียงมากของเชียงราย จัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี ภายในงานมีการประกวดขบวนรถและธิดาลีนจี่ และการออกร้าน บริเวณสนามกีฬาากลางจังหวัดเชียงราย

งานไหว้สาพญามังราย จัดให้มีพิธีบวงสรวงพญามังราย มีการออกร้าน จัดนิทรรศการของส่วนราชการและเอกชน และงานรื่นเริงอื่น ๆ จัดวันที่ 23 มกราคม-1 กุมภาพันธ์

เป็งปู้ด หรือ “เพ็ญพุด” เป็นประเพณีตักบาตรเที่ยงคืนก่อนรุ่งเช้าสู่วันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำที่ตรงกับวันพุธ ตามวัฒนธรรมและความเชื่อของบรรพบุรุษล้านนาไทย ที่เชื่อกันว่าพระอุปคุตซึ่งพระอรหันต์องค์หนึ่งแปลงเป็นสามเณรน้อยมาบิณฑบาตโปรดสัตว์โลกในยามเที่ยงคืน และชาวล้านนาในอดีตเชื่อว่าการทำบุญตักบาตรถวายพระอุปคุตในวันเป็งปู้ดก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีบุญ มีโชคลาภและร่ำรวย บังเกิดความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต โดยบรรพบุรุษชาวล้านนาเชื่อว่า ทุกคืนที่ย่างเข้าสู่วันพุธขึ้น 15 ค่ำ เป็นวันเป็งปู้ด และจะมีประชาชนชาวล้านนาจำนวนมากมารอเพื่อประกอบพิธีทำบุญตักบาตรพระภิกษุสามเณร

งานอนุรักษ์มรดกไทยล้านนา จัดในเดือนเมษายน มีการจัดนิทรรศการและการแสดงแบบไทยล้านนา มีการสาธิตงานศิลปะ บริเวณหอวัฒนธรรมนิทัศน์ อำเภอเมือง

งานประเพณีขึ้นพระธาตุดอยตุง จัดขึ้นในวันขึ้น 14-15 ค่ำ เดือนหกเหนือ หรือเดือนมีนาคม เป็นประเพณีของชาว ล้านนา รวมทั้งชาวไทยใหญ่ในพม่าที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา โดยชาวบ้านและพระสงฆ์ จะเดินขึ้นพระธาตุในตอนกลางคืน เมื่อมาถึงก็จะพากันนมัสการองค์พระธาตูก่อน จากนั้นจึงหาพื้นที่ประกอบอาหารเพื่อตักบาตรในตอนเช้า หลังจากตักบาตรแล้วจะช่วยกันบูรณะบริเวณองค์พระธาตุ เมื่อถึงยามค่ำคืนก็มารวมกันที่ประรำพิธีเพื่อฟังเทศน์

ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก เป็นประเพณีเกี่ยวกับความเชื่อของผู้คนที่อยู่ริมแม่น้ำโขง โดยเฉพาะชาวประมง ในเขตบ้านหาดไคร้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ เกี่ยวกับปลาบึกซึ่งเป็นปลาขนาดใหญ่อาศัยอยู่ในแม่น้ำโขงว่า เป็นปลาคักดีสิทธิ์ มีเทพเจ้าคุ้มครอง ก่อนที่ชาวประมง จะจับปลาบึกต้องมีการบวงสรวงก่อน ฤดูกาลจับปลาบึกระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม

ประเพณีไล่ชิงช้าของชาวอีโก้ หรือที่เรียกตนเองว่า “อาซ่า” มีเชื้อสายจากจีน-ทิเบต เดินทางอพยพมาอยู่บริเวณ ชายแดนไทย-พม่า แถบตอนเหนือของลำน้ำกก โดยเฉพาะอำเภอแม่จัน และแม่สาย การไล่ชิงช้าเป็นการขึ้นไปขอพรและแสดงความรำลึกถึงพระคุณของเทพธิดาแห่ง สรวงสวรรค์ ผู้ประทานความชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์ให้กับพืชพันธุ์ธัญญาหารและ ยังเป็นการเซ่นไหว้บรรพบุรุษอีกด้วย จัดในช่วงเดือนสิงหาคม

ส่วนที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย (ข้อมูล ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558) ประกอบด้วย

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด	จำนวน 1 แห่ง
2. เทศบาลนคร	จำนวน 1 แห่ง
3. เทศบาลตำบล	จำนวน 72 แห่ง
4. องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 70 แห่ง
รวมทั้งสิ้น	จำนวน 144 แห่ง

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด	จำนวน 1 แห่ง
2. เทศบาลนคร	จำนวน 8 แห่ง
3. เทศบาลตำบล	จำนวน 22 แห่ง
4. องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 13 แห่ง
รวมทั้งสิ้น	จำนวน 44 แห่ง

ระดับชั้นที่เปิดสอน

1. อนุบาล	จำนวน 40 แห่ง
2. ประถมศึกษา	จำนวน 26 แห่ง
3. มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน 7 แห่ง
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน 3 แห่ง
5. อาชีวศึกษา	จำนวน - แห่ง

จำนวนนักเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 9/1/2560)

1. ระดับอนุบาล	จำนวน 4,542 คน
อนุบาล 1	จำนวน 1,565 คน
อนุบาล 2	จำนวน 1,654 คน
อนุบาล 3	จำนวน 1,323 คน
2. ระดับประถมศึกษา	จำนวน 6,362 คน
ประถมศึกษาปีที่ 1	จำนวน 1,103 คน
ประถมศึกษาปีที่ 2	จำนวน 1,052 คน
ประถมศึกษาปีที่ 3	จำนวน 1,061 คน
ประถมศึกษาปีที่ 4	จำนวน 1,012 คน
ประถมศึกษาปีที่ 5	จำนวน 1,074 คน

ประถมศึกษาปีที่ 6	จำนวน 1,060 คน
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน 3,052 คน
มัธยมศึกษาปีที่ 1	จำนวน 1,223 คน
มัธยมศึกษาปีที่ 2	จำนวน 970 คน
มัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน 859 คน
4. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน 2,530 คน
มัธยมศึกษาปีที่ 4	จำนวน 920 คน
มัธยมศึกษาปีที่ 5	จำนวน 831 คน
มัธยมศึกษาปีที่ 6	จำนวน 779 คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน 16,486 คน

ส่วนที่ 3

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

ประชาชนในจังหวัดเชียงรายเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยพลังประชารัฐ บนพื้นฐานความเป็นไทยและท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและยั่งยืน

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกช่วงวัย
2. ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ประชาชนในจังหวัดเชียงราย มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
3. ส่งเสริมและประสานการขับเคลื่อนพลังประชารัฐให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย
4. ส่งเสริมการอนุรักษ์ สืบสาน ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย
5. ส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมไทยและจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้ประชาชนในจังหวัดเชียงราย
6. ส่งเสริมให้มีการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยให้แก่ท้องถิ่นที่จัดการศึกษา ทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 จัดทำมาตรฐานทักษะพื้นฐานในศตวรรษที่ 21ของเด็กและเยาวชน ประชาชนในจังหวัดเชียงราย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างองค์ความรู้การขับเคลื่อนพลังประชารัฐในการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์สืบสาน ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมไทยและจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้แก่ประชาชนในจังหวัดเชียงราย

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมให้มีการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปบูรณาการการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย

เป้าประสงค์

1. ท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายที่จัดการศึกษามีเครือข่ายการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
2. เด็กและเยาวชน ประชาชนในจังหวัดเชียงราย มีคุณลักษณะพื้นฐานในศตวรรษที่ 21
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย เกิดองค์ความรู้การขับเคลื่อนพลังประชารัฐในการจัดการศึกษา

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย มีเครือข่ายในการอนุรักษ์ สืบสาน ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ประชาชนในจังหวัดเชียงราย ได้รับการปลูกฝัง ค่านิยมไทยและจิตสำนึกรักท้องถิ่น
6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายมีการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปบูรณาการการจัดการศึกษา

กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยให้แก่ท้องถิ่น ที่จัดการศึกษาทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 1.1 จัดประชุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาทุกระดับในจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์ที่ 1.2 สร้างเครือข่ายและจัดทำข้อมูลด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 จัดทำมาตรฐานทักษะพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน ประชาชน ในจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์ที่ 2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำมาตรฐานทักษะพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน ประชาชนในจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์ที่ 2.2 จัดทำคู่มือทักษะพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน ประชาชนในจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์ที่ 2.3 เผยแพร่คู่มือทักษะพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน ประชาชนในจังหวัด เชียงรายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายทราบ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างองค์ความรู้การขับเคลื่อนพลังประชารัฐในการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์ที่ 3.1 จัดทำคู่มือแนวทางการขับเคลื่อนพลังประชารัฐในการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์ที่ 3.2 เผยแพร่คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนพลังประชารัฐในการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายทราบ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์สืบสาน ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์ที่ 4.1 จัดประชุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายในการอนุรักษ์สืบสาน ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์ที่ 4.2 สร้างเครือข่ายและจัดทำข้อมูลในการอนุรักษ์สืบสาน ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมไทยและจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้แก่ประชาชนในจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์ที่ 5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบจังหวัดเชียงราย ด้านการปลูกฝังค่านิยมไทยและจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้แก่ประชาชน

กลยุทธ์ที่ 5.2 คัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบจังหวัดเชียงรายด้านการปลูกฝังค่านิยมไทย และจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้แก่ประชาชน

- กลยุทธ์ที่ 5.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบจังหวัดเชียงราย ด้านการปลูกฝังค่านิยมไทยและจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้แก่ประชาชนและหน่วยงานทั่วไปทราบ
- ยุทธศาสตร์ที่ 6** ส่งเสริมให้มีการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปบูรณาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย
- กลยุทธ์ที่ 6.1 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการจัดการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 6.2 คัดเลือกสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปบูรณาการจัดการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 6.3 ประชาสัมพันธ์ผลการคัดเลือกสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการจัดการศึกษาให้หน่วยงานทั่วไปทราบ

ส่วนที่ 4

บัญชีโครงการพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ)
ประชุมสัมมนาผู้บริหาร เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อชี้แจงแนวทางการจัดการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุน ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. เพื่อสร้างเครือข่ายทางการศึกษา ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย 	<p>จำนวน 2 ครั้ง/ปี</p> <p>ครั้งที่ 1 คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษา</p> <p>ครั้งที่ 2 ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษา หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการศึกษา</p>

ส่วนที่ 5
บัญชีโครงการพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2563

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ)
ประชุมสัมมนาผู้บริหาร เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย	1. เพื่อชี้แจงแนวทางการจัดการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น 2. เพื่อสร้างเครือข่ายทางการศึกษาประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด เชียงราย	จำนวน 1 ครั้ง/ปี
จัดทำคู่มือทักษะพื้นฐานใน ศตวรรษที่ 21	1. เพื่อจัดทำคู่มือทักษะพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 2. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับทักษะพื้นฐาน ในศตวรรษที่ 21 ให้แก่เด็ก เยาวชน และ ประชาชนในจังหวัดเชียงราย	จำนวน 100 เล่ม
จัดทำคู่มือแนวทางการ ขับเคลื่อนพลังประชารัฐในการ จัดการศึกษา	1. เพื่อจัดทำคู่มือแนวทางการขับเคลื่อนพลัง ประชารัฐในการจัดการศึกษา 2. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแนวทาง การ ขับเคลื่อนพลังประชารัฐในการจัดการศึกษา	จำนวน 100 เล่ม
คัดเลือกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นต้นแบบด้าน ค่านิยมไทยและจิตสำนึกรัก ท้องถิ่น	1. เพื่อคัดเลือกและประชาสัมพันธ์องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นต้นแบบด้านค่านิยมไทยและ จิตสำนึกรักท้องถิ่น 2. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมนโยบายของกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักและยั่งยืน	จำนวน 1 ครั้ง/ปี
คัดเลือกสถานศึกษาสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้นแบบ ในการ น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปบูรณาการจั ดการศึกษา	1. เพื่อคัดเลือกและประชาสัมพันธ์สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไป บูรณาการจัดการศึกษา 2. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมนโยบายของกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักและยั่งยืน	จำนวน 1 ครั้ง/ปี